

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20240326-267)

betreffende de toekenning van een vergunning aan de lokale
energiegemeenschap 'Terdelt'

opgesteld op basis van artikel 28sexiesdecies van de
ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van
de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

26/03/2024

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Inleiding.....	4
3	Analyse en ontwikkeling.....	4
3.1	Rechtsvorm.....	4
3.2	Analyse van de criteria.....	4
3.2.1	Wat de leden van de energiegemeenschap betreft.....	4
3.2.2	Wat het bestuur van de energiegemeenschap betreft.....	5
3.2.3	Wat de activiteiten van de energiegemeenschap betreft.....	5
3.2.4	Wat de statuten van de energiegemeenschap betreft.....	6
3.2.5	Wat de ontwerpovereenkomsten betreft.....	8
3.2.6	Wat de productie-installatie betreft.....	9
4	Beslissing.....	11
5	Inwerkingtreding.....	11
6	Beroep.....	11

I Juridische grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt in haar artikel 28^{sexiesdecies} dat elke energiegemeenschap van BRUGEL een vergunning moet krijgen alvorens haar activiteit te beginnen.

De criteria voor de toekenning van die vergunning zijn opgenomen in de elektriciteitsordonnantie en werden nader vastgesteld in richtsnoeren¹ die BRUGEL heeft aangenomen om de projectbeheerders in het kader van hun aanvraag te begeleiden. Deze controle heeft meer bepaald betrekking op de volgende criteria:

- de leden;
- het bestuur;
- de statuten;
- de activiteiten die de gemeenschap zal ontwikkelen.

In overeenstemming met de procedure voor de toekenning van een vergunning neemt BRUGEL binnen een termijn van 60 dagen na de ontvangst van het volledige aanvraagdossier een beslissing over de toekenning of de weigering.

¹https://www.brugel.brussels/publication/document/brochures/2023/nl/Gids_Vergunningen_energiegemeenschappen.pdf

2 Inleiding

De vzw Wijkcomité Terdelt, waarvan de maatschappelijke zetel momenteel in de Charles Gilisquet 113 te 1030 Schaarbeek is gevestigd, heeft op 26 november 2023 bij BRUGEL een dossier ingediend voor de aanvraag van een vergunning voor het exploiteren van een energiegemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Op 8 maart 2024 werd bij ons een volledig dossier ingediend.

Het project betreft een aanvraag van vergunning voor een lokale energiegemeenschap (LEG). De gemeenschap telt 228 leden, waarvan 227 natuurlijke personen en een rechtspersoon. De energiegemeenschap wenst een project uit te werken voor de productie, het verbruik, de opslag en het delen van elektriciteit die afkomstig is van hernieuwbare energiebronnen. De energieproductie zal door de afzonderlijke installaties van fotovoltaïsche panelen worden verzekerd.

3 Analyse en ontwikkeling

3.1 Rechtsvorm

De energiegemeenschap 'Terdelt' heeft beslist om de rechtsvorm van een vzw aan te nemen. Deze vorm van rechtspersoon is gepast voor een energiegemeenschap.

3.2 Analyse van de criteria

3.2.1 Wat de leden van de energiegemeenschap betreft

In overeenstemming met artikel 28sexies van de elektriciteitsordonnantie kan een lokale energiegemeenschap als lid hebben *'elke natuurlijke persoon, lokale overheid of kleine of middelgrote onderneming, [...], zolang, voor ondernemingen, hun deelname aan een of meer energiegemeenschappen niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit is'*.

In dit geval brengt de LEG 227 natuurlijke personen en een rechtspersoon samen.

Voor ondernemingen zijn er twee voorwaarden verbonden aan de deelname aan een lokale energiegemeenschap: 1) het moet een kleine of middelgrote onderneming zijn, met respectievelijk minder dan 50 of minder dan 250 werknemers, met een jaaromzet die lager is dan respectievelijk 10 miljoen of 50 miljoen euro, of een jaarlijkse balans van minder dan 10 miljoen of 43 miljoen euro; 2) de deelname aan een energiegemeenschap is niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit. Deze twee voorwaarden worden geanalyseerd voor de deelnemende rechtspersoon.

De desbetreffende rechtspersoon is een apotheek. Het maatschappelijk doel van die laatste is het exploiteren van apotheken en analyselaboratoria. Uit de documenten die bij de Nationale Bank van België zijn gepubliceerd, blijkt dat de omzet en het aantal VTE van deze rechtspersoon onder de voorziene drempels liggen. Het gaat dus om een kmo waarvan de voornaamste commerciële activiteit niet de deelname aan een energiegemeenschap is.

BRUGEL meent dat aan het criterium is voldaan.

3.2.2 Wat het bestuur van de energiegemeenschap betreft

In overeenstemming met artikel 28sexies van de elektriciteitsordonnantie wordt de daadwerkelijke controle op de lokale energiegemeenschap *'alleen uitgeoefend door haar leden die in de nabijheid van de door de lokale energiegemeenschap opgezette projecten zijn gevestigd'*.

3.2.2.1 Daadwerkelijke controle

Om te beoordelen hoe de daadwerkelijke controle binnen een energiegemeenschap wordt uitgeoefend, analyseert BRUGEL onder meer wie **stemrecht** heeft, de specifieke bepalingen inzake de **benoeming van de vennoten**, of er bepalingen zijn die uitdrukkelijk bepalen aan wie de **controle over de vennootschap** is toevertrouwd, enz. Vervolgens controleert BRUGEL of de leden die de daadwerkelijke controle hebben, wel degelijk **in de nabijheid** van de projecten van de LEG zijn gevestigd.

Met betrekking tot het **stemrecht** is in artikel 8 van de statuten vastgelegd dat alle gewone leden van de energiegemeenschap een gelijk stemrecht hebben binnen de algemene vergadering.

Wat de benoeming en de afzetting van de bestuurders, en van de leden van het bestuursorgaan betreft, is de algemene vergadering bevoegd. Alle leden van de energiegemeenschap maken deel uit van de algemene vergadering en hebben ieder één stem.

De statuten bevatten geen bijzondere bepaling die de daadwerkelijke controle voorbehoudt aan een welbepaald persoon.

Bijgevolg meent BRUGEL dat er is voldaan aan het criterium inzake de daadwerkelijke controle.

3.2.2.2 Criterium van nabijheid

Artikel 7 van de statuten definieert het criterium van nabijheid als passend bij de tuinwijk Terdelt.

BRUGEL stelt vast dat de gewone leden, die de controle over de energiegemeenschap hebben, zich inderdaad binnen de perimeter van de tuinwijk Terdelt bevinden. Het is gelegen in Schaarbeek, en, op basis van de zonale gemeentelijke stedenbouwkundige verordening, in het gebied tussen de Joseph Wautersstraat, de Lindestraat, de Charles Gilisquetlaan, de Godefried Guffensstraat, het Bichonplein en de Arthur Rolandstraat vanaf nr. 17.

BRUGEL stelt vast dat de meeste leden met stemrecht zich in de vastgelegde perimeter bevinden.

BRUGEL meent dat aan dit criterium is voldaan.

3.2.3 Wat de activiteiten van de energiegemeenschap betreft

In overeenstemming met artikel 28septies, § 1 van de elektriciteitsordonnantie mag de lokale energiegemeenschap alleen *'elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen produceren, verbruiken, opslaan en intern delen'*.

In artikel 3 van de statuten is vastgelegd dat de LEG de volgende activiteiten mag uitvoeren: elektriciteit afkomstig van hernieuwbare energiebronnen produceren, verbruiken, opslaan en

delen. Bovendien heeft de aanvrager aan BRUGEL ontwerpovereenkomsten voorgelegd die een deelactiviteit binnen de LEG regelen.

De activiteiten die in dat verband zullen worden uitgevoerd, zijn de activiteiten die door de ordonnantie worden toegelaten.

BRUGEL meent dat aan het criterium is voldaan.

3.2.4 Wat de statuten van de energiegemeenschap betreft

In de statuten van de energiegemeenschap moeten verschillende elementen terug te vinden zijn, inzonderheid de volgende aspecten:

- De bepalingen met betrekking tot de daadwerkelijke controle van de energiegemeenschap en de modaliteiten voor de uitoefening van het stemrecht binnen deze gemeenschap en, in het geval van een hernieuwbare-energiegemeenschap en een lokale energiegemeenschap, de criteria op basis waarvan de nabijheidsvoorwaarde bedoeld in artikel 28quater, § 2, en in artikel 28sexies, § 2, zal worden vastgelegd
 - De statuten bevatten de relevante bepalingen in hun artikelen 8 tot 12. Er wordt verwezen naar de beschouwingen met betrekking tot het bestuur van de energiegemeenschap zoals bedoeld in artikel 28quater, § 2, en in artikel 28sexies, § 2.
- De bepalingen die de autonomie van de energiegemeenschap waarborgen ten opzichte van haar individuele leden en andere marktactoren die op een andere wijze met haar samenwerken
 - Er wordt hierbij verwezen naar de beschouwingen in verband met de daadwerkelijke controle. Uit de analyse van BRUGEL blijkt dat de gemeenschap inderdaad van plan is om op een democratische manier te werken, waarbij alle gewone leden van de gemeenschap een gelijk stemrecht krijgen.
- Een beschrijving van de ecologische, sociale of economische doelstellingen van de energiegemeenschap
 - In artikel 2 van de statuten wordt het maatschappelijk doel van de LEG als volgt beschreven: *'Het doel van de vereniging is het beschermen van het milieu in het algemeen en de tuinwijk Terdelt in het bijzonder; de instandhouding van de openbare ruimtes en het architectonisch erfgoed; het behoud van de levenskwaliteit; de ontwikkeling van de gebruiksvriendelijkheid; de bevordering van actief burgerschap; om de stem van de bewoners van de wijk te laten horen waar het belangrijk is om te worden gehoord; de oprichting en het beheer van één of meerdere lokale energiegemeenschappen om een alternatieve oplossing te bieden voor de energie-uitdagingen en de andere doelstellingen van de vereniging te versterken'*.

BRUGEL is van mening dat de gemeenschap ecologische, sociale en economische doelstellingen nastreeft. Er is aan het criterium voldaan.

- Een beschrijving van de activiteiten die de energiegemeenschap kan uitvoeren
 - Er wordt hierbij verwezen naar bovenstaand punt 3.2.3. Er is aan dit criterium voldaan.

- De bepalingen inzake het gebruik van eventuele winsten uit de activiteiten van de energiegemeenschap. Deze bepalingen zorgen ervoor dat het nastreven van ecologische, sociale of economische doelstellingen voorrang krijgt op het najagen van financiële winst.

In artikel 2 van de statuten is vastgelegd dat de vzw *'elke commerciële activiteit kan uitoefenen indien de winst wordt besteed aan de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van de vereniging ten behoeve van alle inwoners.'*

BRUGEL meent dat aan het criterium is voldaan.

- De bepalingen inzake toetreding en uittreding van leden: deze regelingen moeten transparant, objectief, billijk, niet-discriminerend en evenredig zijn.

- Met betrekking tot de toetreding van de leden is in artikel 6 vastgelegd dat de volgende personen gewone leden kunnen worden van de gemeenschap: *'Elke natuurlijke persoon, lokale overheid of kleine of middelgrote onderneming die in de nabijheid van de door de hernieuwbare-energiegemeenschap opgezette projecten is gevestigd en voor zover, voor ondernemingen, hun deelname aan een of meer energiegemeenschappen niet hun voornaamste commerciële of professionele activiteit is, kan effectief lid worden van de vereniging tegen betaling van de jaarlijkse bijdrage. Een gewoon lid van de vereniging mag alleen deelnemen aan een door de vereniging georganiseerde activiteit voor het delen van energie onder de in artikel 7 genoemde voorwaarden. Om als gewoon lid te worden toegelaten, moet de kandidaat zich in de nabijheid van de door de vereniging ontwikkelde projecten bevinden. Deze projecten worden binnen de perimeter van de 'tuinwijk Terdelst' van Schaarbeek ontwikkeld.'*

BRUGEL is van mening dat deze criteria transparant, objectief en niet-discriminerend zijn.

- Wat de uittreding van leden betreft, bevatten de statuten bepalingen in verband met het ontslag, de schorsing en de uitsluiting van de leden in artikel 6 van de statuten:
 - Wat het ontslag betreft, kan elk lid te allen tijde uit de vereniging stappen door een bericht te versturen naar het bestuursorgaan. De statuten bepalen eveneens dat als ontslagnemende leden worden beschouwd, de leden die in een van de volgende situaties verkeren: leden die de bijdragen die ze verschuldigd zijn niet betalen.
 - De uitsluiting van een lid kan alleen door de algemene vergadering worden uitgesproken.

BRUGEL is van mening dat ook deze criteria transparant en niet-discriminerend zijn en dat ze de rechten van de verdediging respecteren.

- De bepalingen betreffende de modaliteiten voor afstand en overdracht van aandelen en bijdragen van de leden
 - Aangezien de LEG een vzw is, hebben de leden geen aandelen.
- De bepalingen inzake de duur en de ontbinding van de energiegemeenschap

- Artikel 17 van de statuten bevat de regels in verband met de ontbinding van de vereniging.

3.2.5 Wat de ontwerpovereenkomsten betreft

Artikel 28*quattuordecies*, § 1, van de elektriciteitsordonnantie bepaalt dat de deelnemers aan een activiteit van een energiegemeenschap elk een overeenkomst sluiten met de energiegemeenschap over hun rechten en plichten. De overeenkomst bevat de volgende elementen:

- *'de regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens;*
- *de modaliteiten voor uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt;*
- *in het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit;*
- *de procedure die van toepassing is in het geval van niet-betaling: deze procedure omvat ten minste de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling;*
- *de regels voor het inleiden van buitengerechtelijke procedures voor het beslechten van geschillen.*

De inhoud van de overeenkomst wordt uitgedrukt in duidelijke en begrijpelijke taal en omvat alle informatie die nuttig is om de partijen hun rechten en plichten te laten begrijpen. Deze overeenkomsten maken geen onderscheid tussen de deelnemers.'

In het voorliggende geval wil de LEG een activiteit van energiedeling ontwikkelen. De LEG heeft twee ontwerpovereenkomsten ingediend:

- Een overeenkomst tot regeling van de rechten en plichten van de deelnemers aan de activiteit van energiedeling ten aanzien van de LEG. BRUGEL onderzoekt hierna de verschillende criteria voor deze overeenkomst:
 - De regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens: de overeenkomst bevat bepalingen betreffende de bescherming van de persoonsgegevens in haar artikel 17.
 - De modaliteiten voor de uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt: de overeenkomst legt in haar artikelen 5 en 6 de respectieve rechten en plichten van de gemeenschap en de deelnemer vast.
 - In het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit: de overeenkomst bevat in haar artikelen 7 en volgende bepalingen betreffende het gebruikte meetsysteem, de gekozen

methode van verdeling, de prijs van de gedeelde elektriciteit evenals de facturering van de gedeelde elektriciteit.

- De procedure die van toepassing is in het geval van niet-betaling: deze procedure omvat ten minste de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling: de overeenkomst voorziet in deze procedure in haar artikel 11 en bevat wel degelijk de verzending van een aanmaning en een ingebrekestelling.
 - De modaliteiten voor het opstarten van buitengerechtelijke procedures voor de beslechting van geschillen: de bepalingen betreffende de beslechting van geschillen zijn opgenomen in artikel 18 van de overeenkomst. Dit artikel verwijst inzonderheid naar de mogelijkheid om zich te richten tot de Geschillendienst van BRUGEL.
- Een overeenkomst tot regeling van de rechten en plichten van de deelnemers-producenten ten aanzien van de LEG. BRUGEL onderzoekt hierna de verschillende criteria voor deze overeenkomst:
- De regels en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn inzake de naleving van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens: de overeenkomst bevat bepalingen betreffende de bescherming van de persoonsgegevens in haar artikel 17.
 - De modaliteiten voor de uitoefening van de activiteiten van de energiegemeenschap waaraan de deelnemer deelneemt: de overeenkomst stelt in haar artikelen 5 en 6 de respectieve rechten en plichten van de gemeenschap en de producent vast.
 - In het geval van het delen van elektriciteit, de billijke, transparante en niet-discriminerende regels voor het delen en, desgevallend, factureren van elektriciteit en de netwerkkosten, belastingen, taksen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van alle aard die van toepassing zijn op deze elektriciteit: de overeenkomst bevat in haar artikelen 7 en volgende bepalingen betreffende het gebruikte meetsysteem, de restinjectie, de prijs van de geïnjecteerde elektriciteit evenals de facturering van de geïnjecteerde elektriciteit.
 - De procedure die van toepassing is op niet-betaling: deze procedure omvat minstens de verzending van een herinnering en van een ingebrekestelling: deze procedure omvat minstens de verzending van een herinnering en van een ingebrekestelling: de overeenkomst voorziet in deze procedure in haar artikel 11 en omvat wel degelijk de verzending van een herinnering en een ingebrekestelling.
 - De modaliteiten voor het opstarten van buitengerechtelijke procedures voor de beslechting van geschillen: de bepalingen betreffende de beslechting van geschillen zijn opgenomen in artikel 18 van de overeenkomst. Dit artikel verwijst inzonderheid naar de mogelijkheid om zich te richten tot de Geschillendienst van BRUGEL.

3.2.6 Wat de productie-installatie betreft

In overeenstemming met artikel 28septies van de elektriciteitsordonnantie kan alleen de lokale energiegemeenschap eigenaar zijn of kunnen een of meerdere van haar leden eigenaar of houder zijn van een gebruiksrecht op de productie-installaties die de gemeenschap gebruikt om elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te delen.

In dit geval zijn 9 leden van de LEG producerende leden en eigenaar van een productie-installatie (fotovoltaïsche panelen). Het totale vermogen van de installaties van de leden bedraagt 80 kWc. Er is dan ook aan dit criterium voldaan.

4 Beslissing

De aanvrager voldoet aan de criteria zoals vastgesteld in artikelen 28bis en volgende van de elektriciteitsordonnantie.

BRUGEL verleent de vzw Wijkcomité Terdelt dan ook een vergunning om een lokale energiegemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te exploiteren voor een duur van 10 jaar.

5 Inwerkingtreding

Deze beslissing treedt in werking op de dag van de kennisgeving ervan aan de aanvrager van de vergunning.

6 Beroep

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld bij het Marktenhof van Brussel in overeenstemming met artikel 30undecies van de elektriciteitsordonnantie.

Deze beslissing kan ook het voorwerp uitmaken van een klacht tot heroverweging bij BRUGEL in overeenstemming met artikel 30decies van de elektriciteitsordonnantie. Deze klacht heeft geen opschortende werking.

* *

*